

Ma trận

TT	Kĩ năng	Nội dung/đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết (Số câu)		Thông hiểu (Số câu)		Vận dụng (Số câu)		Vận dụng cao (Số câu)		
			TN K Q	TL	TN K Q	TL	TN K Q	TL	TN K Q	TL	
1	Đọc	Thần thoại.	4	0	3	1	0	1	0	1	60
2	Viết	Viết văn bản nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm văn học.	0	1*	0	1*	0	1*	0	1	40
Tỉ lệ điểm từng loại câu hỏi			20 %	10 %	15 %	25 %	0	20 %	0	10 %	100
Tỉ lệ điểm các mức độ nhận thức			30%		40%		20%		10%		
Tổng % điểm			70%				30%				

1*: Một yêu cầu bao gồm cả 4 mức độ nhận thức.

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I

Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

HẬU NGHỆ BẮN MẶT TRỜI

Truyền thuyết kể rằng Hậu Nghệ là một người bất tử, trong khi đó Hằng Nga là một tiên nữ xinh đẹp sống ở Thiên Đình và phục vụ cho Tây Vương Mẫu. Cả hai người là vợ chồng. Sắc đẹp của Hằng Nga và sự bất tử của Hậu Nghệ đã làm cho một số vị thần tiên khác ganh ghét, và họ đã vu oan một tội lỗi phạm thiên đình cho Hậu Nghệ trước mặt Vua Nghiêu. Từ đó, Hằng Nga và Hậu Nghệ bị đày khỏi hoàng cung và phải sống cuộc đời thường dân. Từ đó, cuộc sống làm lụng, săn bắn đã làm cho chàng Hậu Nghệ trở thành một xạ thủ có tiếng trong dân gian. Để đáp lại, Vua Nghiêu đã cho chàng một viên thuốc trường sinh bất lão và dặn rằng “Tạm thời không được uống cái này vào, hay bắt đầu cầu nguyện và ăn chay trong một năm sau đó mới được uống”. Hậu Nghệ làm theo, chàng đem viên thuốc về nhà và giấu nó ở cái rui trên nóc nhà và tự khổ luyện tinh thần. Được khoảng nửa năm, Vua Nghiêu mời chàng đến kinh thành chơi. Hằng Nga ở nhà thì bỗng lưu ý đến một vật sáng lóng lánh trên mái nhà và phát hiện ra viên linh dược, sau đó, biết là linh dược, nàng đã uống ngay viên thuốc cũng đúng lúc Hậu Nghệ vừa về đến và ngay tức khắc chàng đã biết chuyện gì đã xảy ra. Nhưng tất cả đã quá muộn, Hằng Nga bắt đầu bay về trời. Bấy

giờ, có 10 mặt trời cùng lúc tồn tại, cứ một mặt trời thì chiếu một ngày, và cứ thay phiên như vậy trong vòng một ngày. Tuy nhiên, tai họa ập đến, một ngày kia cả 10 mặt trời cùng xuất hiện trong một ngày và đã thiêu cháy hầu hết sinh linh trên mặt đất. Trước hoàn cảnh “ngàn cân treo sợi tóc” trên, Vua Nghiêu đã sai Hậu Nghệ bắn rơi 9 mặt trời chỉ để một cái lại mà thôi. Chàng Hậu Nghệ đã hoàn thành sứ mạng xuất sắc.

Với chiếc nỏ trong tay, Hậu Nghệ đuổi theo Hằng Nga. Nhưng đi được đến nửa đường thì thần Gió đã cản chàng lại mặc cho nàng tiên nữ xinh đẹp kia bay đến mặt trăng. Khi vừa đến nơi Hằng Nga bỗng không thở được và viên thuốc bỗng văng ra. Kể từ đó, Hằng Nga mãi ở trên mặt trăng không thể nào trở lại. Truyền thuyết còn kể lại rằng nàng đã kêu gọi những con thỏ ở mặt trăng tạo ra viên thuốc giống như vậy để nàng còn quay về với người chồng ngày đêm mong nhớ, nhưng tất cả đều vô dụng.

Trong khi đó, ở dương thế, sự mong nhớ và nỗi hối hận ngày đêm cồn cào Hậu Nghệ. Cuối cùng, chàng xây một lâu đài trong mặt trời và đặt tên là “Dương”, trong khi đó thì Hằng Nga cũng xây một lâu đài tương tự đặt tên là “Âm”. Cứ mỗi năm một lần, vào ngày Tết Trung thu (rằm tháng 8), hai người được đoàn viên trong niềm hân hoan hạnh phúc. Chính vì thế mà mặt trăng luôn thật tròn và thật sáng vào ngày này như để nói đến niềm vui, sự hân hoan khi được gặp mặt của con người.

(Thần thoại Trung Quốc)

Lựa chọn đáp án đúng:

1. Vì sao Hằng Nga và Hậu Nghệ bị đuổi khỏi hoàng cung?
  - A. Bị ganh ghét, vu oan
  - B. Có tội phạm thiên đình
  - C. Lấy trộm linh dược
  - D. Vô tình giết hại sinh linh
2. Ai là người cho Hậu Nghệ viên thuốc trường sinh bất lão?
  - A. Hằng Nga
  - B. Vua Nghiêu
  - C. Mặt Trời
  - D. Các vị thần tiên
3. Chuyện đã xảy ra sau khi Hằng Nga uống viên linh dược?
  - A. Hằng Nga trở thành tiên nữ
  - B. Hằng Nga bị đày xuống Âm ti
  - C. Hằng Nga bay về trời
  - D. Hằng Nga được vua Nghiêu mời đến kinh thành chơi
4. Khi 10 mặt trời cùng xuất hiện trong một ngày, tai họa nào đã ập đến?
  - A. Sinh linh trên mặt đất bị thiêu cháy
  - B. Con người trên mặt đất bị tiêu diệt

- C. Các vị thần tiên bị mất hết phép thuật
D. Trái Đất không còn ngày và đêm
5. Chiến công bắn rơi 9 mặt trời của Hậu Nghệ thể hiện phẩm chất gì của nhân vật?
A. Tài giỏi
B. Thông minh
C. Bao dung
D. Chung thủy
6. Vì sao Hằng Nga kêu gọi những con thỏ ở mặt trăng tạo ra những viên thuốc giống linh dược?
A. Hằng Nga muốn trường sinh bất tử
B. Hằng Nga mong nhớ, muốn quay về với Hậu Nghệ
C. Hằng Nga muốn đem sự bất tử đến cho mọi người
D. Hằng Nga muốn đền ơn vua Nghiêu
7. Chi tiết mặt trăng luôn thật sáng và tròn vào ngày Tết trung thu thể hiện ý nghĩa gì?
A. Ngợi ca sự xinh đẹp của Hằng Nga
B. Ngợi ca công lao của Hậu Nghệ
C. Tình yêu của Hậu Nghệ và Hằng Nga
D. Niềm vui, sự hân hoan khi gặp mặt của con người

Trả lời các câu hỏi:

8. Nhận xét về ý nghĩa chi tiết Hậu Nghệ bắn rơi mặt trời.
9. Qua chi tiết Hằng Nga vô tình uống linh dược, bay về trời, phải rời xa Hậu Nghệ, bạn rút ra bài học gì?
10. Sau khi bị đuổi khỏi hoàng cung và phải sống cuộc đời thường dân, cuộc sống làm lụng, săn bắn đã làm cho chàng Hậu Nghệ trở thành một xạ thủ có tiếng trong dân gian. Từ chi tiết này, bạn quan niệm như thế nào về khả năng thích ứng của con người trước thử thách? (Trả lời bằng 4-5 câu)

II. VIẾT (4.0 điểm)

Viết một bài luận (khoảng 500 chữ) phân tích, đánh giá nội dung và nghệ thuật của văn bản *Hậu Nghệ bắn mặt trời*.

4. Đáp án minh họa:

**HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
MÔN NGỮ VĂN, LỚP 10**

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6.0
	1	A	0.5
	2	B	0.5
	3	C	0.5
	4	A	0.5
	5	A	0.5

	6	B	0.5
	7	D	0.5
	8	- Ngợi ca vẻ đẹp, chiến công của nhân vật trung tâm - Lòng biết ơn trước công lao của người anh hùng và khát vọng chinh phục tự nhiên của tác giả dân gian	1.0
	9	- Nêu ra bài học cho bản thân. - Lí giải lí do bản thân nêu bài học ấy.	1.0
	10	- Nêu quan niệm của bản thân về khả năng thích ứng của con người trước thử thách - Lí giải được những lí do nêu quan điểm như vậy.	0.5
II		VIẾT	4.0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề	0.5
		<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề.</i> <i>Ý nghĩa, giá trị của văn bản Hậu Nghệ bắn mặt trời</i>	0.5
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể viết bài nhiều cách trên cơ sở kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm; đảm bảo các yêu cầu sau:	2.0
		- Giới thiệu ngắn gọn về xuất xứ, nhân vật chính và nội dung bao quát của tác phẩm <i>Hậu Nghệ bắn mặt trời</i> . - Đặc điểm về nội dung và nghệ thuật: + Về nội dung, câu chuyện kể về chiến công của Hậu Nghệ; thông qua đó, thể hiện khát vọng chinh phục tự nhiên của người Trung Quốc; ngợi ca sức mạnh, tài năng của con người, tình vợ chồng thủy chung, son sắt. + Về nghệ thuật, văn bản chứa đựng những đặc trưng của nghệ thuật thần thoại: chi tiết sự phong phú của trí tưởng tượng; tính hấp dẫn của thử thách để làm bật những phẩm chất của nhân vật chính... - Nêu được bài học rút ra từ câu chuyện/ thể hiện sự đồng tình / không đồng tình với thông điệp của câu chuyện trong tác phẩm....	
		<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0.5
		<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0.5
Tổng điểm			10.0